

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ**

**Кафедра італійської і французької
філології та перекладу**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Романської філології та перекладу
Викладач	Кузнецова М.О., викладач кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни³	Вибіркова дисципліна
Курс, семестр⁴	I курс, II семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3/90
Мова викладання	Італійська/українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс "Усний послідовний переклад" для магістрів є продовженням бакалаврського рівня і спрямований на поглиблення професійних знань, розвиток стратегічного мислення та вдосконалення когнітивних і комунікативних навичок перекладача. Особлива увага приділяється аналізу процесів усного перекладу в умовах складної, динамічної міжкультурної взаємодії. Програма охоплює когнітивні механізми обробки інформації, розвиток стратегій прийняття рішень у реальному часі, а також питання етики, соціальної відповідальності та ролі перекладача як посередника між культурами. Студенти вивчають методики підвищення пам'яті, уваги й мовної гнучкості, опановують інструменти та технології для вдосконалення практики усного перекладу. Окремий блок навчання зосереджений на розвитку навичок

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Усний послідовний переклад»

Спеціальність: B11

Спеціалізація: B11.052 романські мови та літератури (переклад включно), перша — італійська

Освітня програма: Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

	перекладацького скоропису – ефективної системи нотування, яка допомагає фіксувати й точно передавати зміст мовлення. У межах курсу студенти вивчають принципи точності, стиснутості та смислової еквівалентності при передачі усного повідомлення, набувають навичок слухового сприймання, швидкого аналізу й відтворення інформації в цільовій мові.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Курс забезпечує професійний та науковий розвиток; глибоке засвоєння навичок послідовного перекладу та його використання для правильного (адекватного) відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу; спрямована на ознайомлення студентів з основними моделями та закономірностями процесу послідовного перекладу, видами трансформацій, що застосовуються при перекладі текстів, специфікою перекладу окремих розрядів лексики та сполучуваність слів у процесі перекладу.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	<i>Знати</i> завдання та методи перекладу, особливості послідовного перекладу; методичні і загальнотеоретичні аспекти усного перекладу; поняттєвий апарат перекладознавства, концепції вітчизняних та зарубіжних фахівців; <i>Знати</i> мовні та культурні особливості Італії та України; зокрема лексичні, стилістичні та граматичні особливості мов цих країн; <i>Знати</i> основні критерії оцінювання якості перекладу та орієнтуватися на них у роботі; міжнародний та національний етикет і правила поведінки усного перекладача. <i>Вміти</i> виконувати усний послідовний переклад на слух та з аркуша з дотриманням лексичної еквівалентності, граматичних, синтаксичних і стилістичних норм тексту перекладу, вірно розуміючи мету перекладу і його прагматичну спрямованість. <i>Вміти</i> визначити зміст тексту-оригіналу, що може належати до широко спеціальних і вузькоспеціальних галузей науки і техніки та адекватно вибрати необхідну стратегію перекладу. <i>Вміти</i> виконувати морфологічні і синтаксичні трансформації різного роду, а також лексико-синтаксичні і стилістичні модифікації при перекладі; <i>Вміти</i> користуватися системою перекладацького скоропису під час виконання послідовного перекладу. <i>Здатність використання</i> інформаційно-комунікативних технологій, уміння самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію. <i>Здатність обґрунтовувати</i> власний погляд на проблему, вміти захистити свої результати в дискусії з колегами. <i>Добре адаптуватися</i> до нових ситуацій та умов освітнього процесу, приймати самостійні рішення в процесі застосування набутих знань у різних сферах професійної діяльності – мовознавчій, культурознавчій, освітній тощо і нести за них повну відповідальність; усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою самовдосконалення, поглиблення набутих і здобуття нових фахових знань; відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати

	поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.
Компетентності⁵	Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей: ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 13 Здатність цінувати й поважати різноманітність і мультикультурність світу, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу, співробітництва Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей: ФК 1 Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. ФК 4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. ФК 5 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. ФК 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. ФК 7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. ФК 8 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. ФК 9 Здатність до застосування на практиці загальнотеоретичних знань з перекладознавства, екстралінгвістичних перекладацьких навичок, морально-етичних норм і принципів професійної

	поведінки перекладача. ФК 10 Здатність виконувати професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації шляхом здійснення перекладу текстів різного професійного спрямування.
--	--

(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Після завершення курсу слухачі здобувають необхідну підготовку для професійної діяльності в галузі послідовного перекладу, здатні ефективно працювати в багатомовному середовищі, адаптуючи мовлення до культурного контексту та комунікативних цілей. Магістри набувають фахової компетентності, що дозволяє ефективно працювати в умовах багатомовного професійного середовища – у сфері дипломатії, міжнародного бізнесу, конференц-сервісу та державних інституцій
--	--

Види занять і їхній розподіл за годинами	<u>3</u> кредити ЄКТС; <u>90</u> год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	-	-
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття	30 год.	-
	консультації	-	-
	самостійна робота	60 год.	-

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Стратегічні, когнітивні та соціокультурні аспекти усного послідовного перекладу Тема 1. Когнітивна обробка інформації в процесі усного перекладу. Робоча пам'ять перекладача, моделі декодування й кодування змісту. Тема 2. Стратегії та тактики усного перекладача в умовах стресу та багатозадачності. Антикризова поведінка, саморегуляція, контроль емоцій. Тема 3. Інтеркультурна комунікація та її вплив на якість перекладу. Професійна етика та комунікативна роль перекладача. Етичні дилеми, конфіденційність, роль перекладача як медіатора. Тема 4. Інструменти, технології та тренінги для вдосконалення послідовного перекладу. Використання цифрових записів, онлайн-платформ, тренажерів пам'яті.
---	--

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:

№ з / п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1	Аудиторна навчальна робота.	25
2	Самостійна навчальна робота.	25
3	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання та виконання практичного завдання з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Відповідь на теоретичне питання:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.

Прослухати аудіо тексту і виконати реферативний

	переклад даного запису:		
	Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	
	5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).	
	4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.	
	3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.	
	2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.	
	Модульна контрольна робота є письмовою, складається із трьох завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:		
	90% і більше	45-50 балів	5 (відмінно)
	75% - 89%	36-44 балів	4 (добре)
	50% - 74%	26-35 балів	3 (задовільно)
	49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)
	Оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:		
«відмінно»		50 балів	
«добре»		40 балів	
«задовільно»		30 балів	
«незадовільно»		20 балів	
неявка на МКР		0 балів	
Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.			

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про **залік** у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Передумови для вивчення курсу "Усний послідовний переклад" (рівень магістра) є базова лінгвістична підготовка. Студент повинен мати ґрунтовні знання з загального мовознавства, лексикології, фразеології, граматики та стилістики як рідної, так і іноземної мови (першої і другої, якщо курс двомовний). Необхідне попереднє ознайомлення з теорією перекладу, видами перекладу, перекладацькими трансформаціями, поняттями еквівалентності, адекватності та міжкультурної комунікації. Для ефективного виконання практичних завдань студент повинен вільно володіти іноземною мовою, з якою/на яку здійснюватиметься переклад, зокрема в усному, спонтанному мовленні. Розвинені комунікативні й аналітичні навички.

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення

Рекомендована література
Основна література:
 1. Даценко Ю.П. (2013). Arte dell'interpretazione. Навчальний посібник з усного двостороннього перекладу з італійської мови для студентів IV-V курсів перекладацьких і філологічних факультетів/інститутів. К.: Вид. центр КНЛУ.
 2. Monacelli C. (2001). Interpreti si diventa! Milano: FrancoAngeli.
 3. Salmon L. (2017). Teoria della traduzione. Milano: FrancoAngeli.
 4. Osimo B. (2011). Manuale del traduttore. Milano: Hoepli.
 5. AA. VV., Leone P., Mezzi T. (2011). Didattica della comunicazione orale. Lingue seconde e italiano a scuola e

	all'università. Milano: FrancoAngeli. 6. Popović A., Osimo B. (2022). La scienza della traduzione: Aspetti metodologici. La comunicazione traduttiva. Milano: Hoepli. 7. Logaldo M. (2021). Teoria e tecnica della traduzione audiovisiva. Tradurre, adattare, sottotitolare per lo schermo. Roma: Audino. 8. Gheno V. (2019). Potere alle parole. Torino: Einaudi. Додаткова 1. Petillo M. (2012). La traduzione audiovisiva nel terzo millennio. Milano: FrancoAngeli. 2. Gobber G. (2022) Lineamenti di linguistica. Milano: Vita e Pensiero. 3. Eco, U. (2010). Dire quasi la stessa cosa. Milano: Bompiani. 4. Cavagnoli, F. (2012). La voce del testo. L'arte e il mestiere di tradurre. Milano. 5. Ranzato I. (2011). La traduzione audiovisiva. Analisi degli elementi culturospecifici. Roma: Bulzoni. 6. Bricchi M. (2018). La lingua è un'orchestra. Piccola grammatica italiana per traduttori (e scrittori). Milano: Il Saggiatore. 7. Steiner G. (2019). Dopo Babele. Aspetti del linguaggio e della traduzione. Milano: Garzanti. Інформаційні ресурси в Інтернеті 1. Новинний сайт. http://ua.euronews.com/ 2. Новинний сайт. http://www.radio1.rai.it 3. Аудіоматеріали: https://www.raiplaysound.it/radio3 4. Застосування машинного перекладу. http://www.lostintranslations.net/blog/category/Machine_translation/#act=index 5. Сайт проф.Озімо Б. http://www.trad.it 6. Курс перекладу онлайн. http://courses.logos.it/corso_traduzione/bosimo.html 7. Словник вид. Treccani. Treccani, www.treccani.it. 8. Словник вид. Corriere. https://dizionari.corriere.it/ 9. Словник вид. Hoepli. https://www.hoepli.it/
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Переклад аудіовізуальних текстів» здійснюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС. Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Переклад аудіовізуальних текстів» здійснюється у формі <i>поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю</i> (заліку). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля кожної дисципліни оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної

	роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує у «Журнал обліку роботи викладача» і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування лекційних та практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на семінарські заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію) з дисципліни «Усний послідовний переклад» здійснюється у формі заліку.
--	--

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу
протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.